

Gradska galerija Fonticus Grožnjan predstavlja

Milan Marin: VIZUALIZIRANA STANJA

samostalna izložba

subota, 25. X. 2014. u 19.00 sati, Gradska galerija Fonticus Grožnjan

Izložbu će, u prisustvu autora, predstaviti Eugen Borkovsky

predgovor katalogu:

MILAN MARIN: VIZUALIZIRANA STANJA

Umjetničko oblikovanje inicira susrete, suočavanja partnera, umjetnika i promatrača. Sporazum, koji je uvijek privremen, vezan je za više pogleda i strukturiran mogućim prostorima odnosa. Oba sudionika raspolažu doživljajem predstavljenih formi, jedan iz vremena uobličavanja, a drugi ponuđenim finalnim rezultatima. Promatrač, kao i umjetnik, ima moć da otvori ili zatvori neke od mnoštva mogućih putova ka percepciji. I sam kreator, uz vremenski odmak te postav u prostor Bijele kocke, može doživjeti iznenađenja ukoliko se otme impresijama tjeka nastajanja radova. Svako vizualno oblikovanje i promatranje oblik je igre. Ulog u igru je želja, nepredviđeni događaj, sporazum. U igri se sve neprestano mijenja, ne samo prelazeći od jednog rada do drugog već i pri svakom sljedećem pogledu uperenom na isti artefakt.

Prilazeći radovima Milana Marina ulazimo u područje reinterpretacije energija. Prostori slike očituju se ispunjenošću podloge ritualnim aktivitetom. Ovaj umjetnik, iskusen poznavatelj materijala, nema problema s tehnologijom. Znački i s lakoćom postiže željeno. Autor najprije priprema scenu da bi na njoj intervenirao. Proces započinje na platnu, nanošenjem sloja sličnog žbuci, privremeno podatnog materijala. Nastavku izvedbe svjedoče rezultati oblikovanja mrlja, područja boje ili intervencije potezom, ne nužno standardnim likovnim alatom. Mat površina, prigušen kolor, bogatstvo tonskih gradacija, gruba tekstura i snažna gesta, donose rezultat blizak autorovu senzibilitetu. Linija ponegdje naglašava oblik, a ponegdje teče osamljeno, uvijek značajno ispostavljena pogledu. Ponegdje kontroliran trag, fleka ili široki premaz, unosi bitnu životnost autorovog htijenja: intenzivni doživljaj emocionalnog stanja. Iz radova je moguće iščitati odmak prema enformelu, njegovim umjerenim fazama, jer autor tretira materijal istovrijedno obliku, a odnos autora prema oboma krajnje je intimistički.

Milan Marin, uzimajući najbolje iz svog dosadašnjeg bogatog iskustva, otvara novo poglavlje svog opusa. Osnovni namaz grubog materijala je jednakomjerniji, snažne teksture manje su ispisane grafizmima i piktografskim elementima. Na dramatičnoj, nešto zatamnjenom podlozi pojavljuju se proporcionalno veći likovni zapisi. Pojavljuju se oblici koji bivaju izdvojeni iz podloge. U ovom postavu nešto je naglašeniji značaj boje, a češće su tople, ohlađene crnim ili sivim tonovima pozadine. Slojevita podloga značajnije je ostavljena kao pozadina dok površinske, kolorirane slojeve, uvijek umjerene i zgusnute uz urezane intervencije, zapažamo kao prednji plan. Tek ponegdje nailazimo na biljeg ili trag snažnijeg kolora značajan za dojam. Sve intervencije kao da su privremene, kao da mogu nestati ili se sublimirati u podlogu.

Ovaj umjetnik odolijeva popuštanju koncentracije pred sukladnošću osjećaja i poteza, realnog i izbora kolora, doživljaja i postavljanja kompozicije. Izvjestan nomadizam interpretacija očituje se ekspresivnim činjenjem, bez ustručavanja. Na radovima očitavamo promjene intenziteta ovisno o raspoloženju. Ples po oštrici osobnog stanja on izvodi instinktivno i do kraja pošteno rabeći energiju imaginacije uz obilno iskustvo oblikovanja. Milan Marin, unatoč godinama tretiranja gestualnosti kao osobnog izgovora interpretaciji oblika, a time i doživljaja svijeta, još uvijek ostaje intenzivan. Uvodeći povremeno u cikluse neke nove elemente, na ponekad izmijenjenom karakteru pozadine, oni uvijek bivaju ponuđeni iskreno i imaju korektnu svježinu. Ritam je oslonac i rezultat radova Milana Marina. Iako naglašeno slojevite, slike ovog ciklusa djeluju umjerenije, ali dramatičnije. Kao da je načas zastao odlučnije promisliti koji biljeg ostaviti na podlozi.

Ostajući unutar odrednica apstrakcije promatrač može očitati sugestije oblika. Kad Harold Rosenberg kaže: umjetnici smatraju slikarsku podlogu „arenom ponuđenom njihovoj akciji“, kao da izgovara čarobnu formulu u koju se uklapa likovni pristup Milana Marina. Iako ovi radovi ne pripadaju sasvim apstraktnom ekspresionizmu, nose odlike i tog načina promišljanja. Marinovi radovi su usaglašeni, koncentrirani i kompozicijski izuzetno stabilni. Djeluju kao isječci nekog ogromnog ekspresionističkog uratka. Tako se, referirajući na modernizam prošlog stoljeća, nalazimo pred još jednom reinterpretacijom ekspresije. Za razliku od nekih, po rezultatu sličnih autora, npr. Giorgio Celiberti ili Fulvio Juričić koji grade djelo polazeći od motiva, Marin gradi djelo oblikujući motiv, polazeći od geste. Ona je ponekad planirana, a češće odlika trenutnog stanja autora. To je i najveća kvaliteta ovih radova.

Milan Marin poštuje gestu. Inicira ju. Ona nije uvijek spontana, ali veliki format dopušta istraživanje. Umjetnik kao da se bavi kompozicijom između premise i realizacije. Rezultat je uvijek izazovan raspon elemenata na rubu dopuštenog. Autor zna zaustaviti trenutak u kojem trag na podlozi dobiva likovni naboj. Onaj ozbiljni trenutak u kojem ostvaren oblik postaje predmetom nove realnosti, novog značenja. Remećenje bjeline podloge uvijek je energija. Materija postaje stanje. Potez i kolor, znački kombinirani, daju vizualnu informaciju koja nije narativna. Snaga poteza u ovom ciklusu naslanja se na snagu boje. Autor osnovni rasterirani sloj, ovisno o raspoloženju ili emocionalnoj potrebi, nadograđuje novom intervencijom. Njome umiruje ili propituje akciju iz prve faze i koncentrira oblik. Ono što se događa na površini nije slika već akcija. Snatrenom obliku Marin poklanja razložnost vidljivosti. Umjetnik vizualizira nemoguće mogućnosti, ali ne želi ocrtavati snove. Situacija je bliža izvješću seizmografa stanja.

Ovaj umjetnik bez zadržke djeluje na podlogu i materijal kojim radi. Ne zadaje si unaprijed niti potpuno kontrolira put kojim kreće. Radovi nastaju takoreći u jednom dahu. I u ovom slučaju rezultat ne izostaje: gruba, strasna intervencija autorovim htijenjem plasira materijalnost slikarskog medija uobličavajući snažne emocije. I ovaj put, kao da tražeći sebe i nama pomaže prepoznati putove vlastita stanja. Promatrač ima mogućnost doživljaja, ocjenjivanja, procjene artefakata koji su ponuđeni na pogled. To je u duhu vremena jer propitivanje je oznaka promjenjivosti. Dok ne sumnjamo, stvari su zaustavljene. Onog časa kad se dogodi sumnja, pokreće se promjena. U suvremenosti je umjetnost izgubila funkciju zadanog prikazivanja. Artističkim činjenjem umjetnik problematizira poziciju umjetnosti

unutar njenog uvriježenog konteksta, ali i ostalih građanskih uobičajenosti koje nas tište. Poslije nekoliko tisućljeća dogmatskih religijskih prisila i prikrivanja znanstvenih rezultata, pojavljuje se kvantna fizika. Kao što u povijesti nismo vjerovali da je Zemlja okrugla tako danas sporo prihvaćamo misao da je materija zapravo energija koja titra na sporoj frekvenciji. Brže vibracije uzrokuju da materija napusti frekvencije koje pet ljudskih osjetila mogu opaziti. Na raspolaganju su nam samo vid, sluh, opip, okus i miris. Druge sfere pripadaju energijama koje vibriraju prebrzo da bismo ih mogli percipirati. Prisiljeni smo doživljaj ovih radova pomaknuti ka intuitivnom iščitavanju. Svjedočimo: likovni elementi koji sačinjavaju ove radove osmišljeno su zaustavljeni u trenutke čineći likovne događaje. Promatrajući ih u slijedu čine se dijelovima istog ritualnog obreda. Okosnica svih je snažan doživljaj. Moramo se upitati: Iniciraju li emocije kreativnost ili kreativnost odaje emocije?

Eugen Borkovsky, X. 2014.

Biografija autora:

Milan Marin rođen je 18. VI. 1955. godine u Bosanskom Novom. Osnovnu i srednju školu je završio u Banja Luci. Diplomirao Povjest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Sudjelovao na brojnim samostalnim i skupnim izložbama: Halbenrain, Wien, (Austrija); Banja Luka, Novi Grad, (BiH); Bacilly, (Francuska); Buje, Grožnjan, Kastav, Krašić, Pula, Rijeka, Rovinj, Umag, Vodnjan, Volosko, Zagreb, (Hrvatska); Frankfurt an Main, (Njemačka); Sibiu (Rumunjska); Sečovlje, Škofja Loka, Piran, Portorož, Vipavski Križ, (Slovenija); Alvesia, (Švedska); itd. Za svoj rad dobio je više od pedeset značajnih međunarodnih nagrada i priznanja. Radovi mu se nalaze u mnogim privatnim i javnim zbirkama (Likovni fundus Grožnjan, fundus Obalne galerije Piran, fundus galerije Milotić Pula, zbirka grada Umaga, Vodnjana, Talijanske unije Pula, Buja, Sečovlja, Kastva Rijeka, Frankfurt an Main, Novigrada /Istra, Novi Grad a dvije skulpture mu se nalaze na javnim površinama grada Umaga itd). Član je Hrvatskog Društva Likovnih Umjetnika Istre, živi i radi u Umagu, Istra, Hrvatska.

Adrese: Murine IV. ulica br.7, 5240 Umag, HR, tel: 00385955132619; e-mail: marin.b.milan@gmail.com

GROŽNJAN Grad umjetnika

1965

2014

GRISIGNANA Città degli artisti